

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет філології та журналістики
Кафедра української літератури

**АНТИКОЛОНІАЛЬНИЙ ДИСКУРС УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ,
ПОСТКОЛОНІАЛЬНІ СТУДІЇ**

СИЛАБУС

вибіркового освітнього компонента
підготовки здобувачів освіти другого (магістерського) рівня

Луцьк
2023

Силабус вибіркового освітнього компонента «Антиколоніальний дискурс української літератури, постколоніальні студії» підготовки здобувачів освіти другого (магістерського) рівня. 30 серпня 2023 року

Розробник:

Яблонська Ольга Василівна, кандидат філологічних наук, професор кафедри української літератури.

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри української літератури протокол № 1 від 30 серпня 2023 року

Завідувач кафедри:

доц. Яручик В. П.

I. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна форма навчання	Для здобувачів освіти другого (магістерського) рівня усіх спеціальностей	Вибіркова
Кількість годин/кредитів 120/4		Рік навчання 1
		Семестр 2-й
		Лекції 10 год.
		Практичні (семінарські) 14 год.
ІНДЗ: є		Самостійна робота 88 год.
		Консультації 8 год.
	Форма контролю: залік	
Мова навчання	українська	

II. Інформація про викладача

Яблонська Ольга Василівна: кандидат філологічних наук, професор, професор кафедри української літератури; тел.: 0938813083; Iablonska.Olga@vnu.edu.ua; o_jabl@ukr.net
Дні занять (розклад за посиланням): <http://94.130.69.82/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>

III. Опис дисципліни

1. Анотація курсу

Силабус освітнього компонента «Антиколоніальний дискурс української літератури, постколоніальні студії» складено з орієнтиром на можливість вільного проектування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів освіти другого (магістерського) рівня у Волинському національному університеті імені Лесі Українки.

Освітній компонент «Антиколоніальний дискурс української літератури, постколоніальні студії» займає важливе місце в системі підготовки магістра філолога – викладача та вчителя, адже сприяє формуванню цілісного бачення літературного процесу, зокрема крізь призму постколоніальної методології.

Вибірковий освітній компонент може зацікавити журналістів, істориків, культурологів, здобувачів інших освітніх програм, оскільки курс дає широке уявлення про теорію і практику постколоніальних студій, передбачає опрацювання та критичне сприйняття нових методологій.

2. Пререквізити / Постреквізити

Особливих вимог до здобувачів другого (магістерського) рівня до початку вивчення вибіркового освітнього компонента немає.

3. Мета і завдання освітнього компонента

Метою освітнього компонента є глибоке усвідомлене розуміння закономірностей, специфічних особливостей та методики постколоніальних студій, а також методології використання інструментарію постколоніальних досліджень.

Основними завданнями вивчення освітнього компонента є здобуття системних знань про особливості антиколоніального дискурсу української літератури; основні тенденції розвитку постколоніальних студій; категоріальний апарат постколоніального підходу в літературознавстві, а також у філософії, політології, історії.

4. Результати навчання

Компетентності:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу) в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

Здатність бути критичним і самокритичним.

Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями та технологіями.

Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

Здатність працювати в групі, команді та автономно.

Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу, узагальнення та систематизації.

Усвідомлення структури філологічної науки та її теоретичних основ.

Здатність використовувати в професійній діяльності системні знання про основні періоди розвитку української та зарубіжної літератури від давнини до XXI століття, еволюцію напрямів, жанрів і стилів, чільних представників та художні явища, а також знання про тенденції розвитку світового літературного процесу та української літератури.

Здатність до аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних, фольклорних фактів, інтерпретації тексту.

Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.

Здатність здійснювати літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів.

Програмні результати навчання:

Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною мовою усно й письмово, використовувати її для організації ефективної міжкультурної комунікації.

Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.

Організовувати процес свого навчання й самоосвіти.

Розуміти фундаментальні принципи буття людини, природи, суспільства.

Розуміти основні проблеми філології та підходи до їх розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів.

Знати й розуміти загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію української літератури вміти застосовувати ці знання у професійній діяльності.

Знати принципи, технології і прийоми створення усних і письмових текстів різних жанрів і стилів державною мовою.

Аналізувати й інтерпретувати твори української художньої літератури й усної народної творчості, визначати їхню специфіку й місце в літературному процесі.

Здійснювати літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів.

Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції обраної філологічної спеціалізації, вміти застосовувати їх у професійній діяльності.

Soft skills:

здатність логічно і критично мислити;

креативність, оригінальність та ініціативність;
 лідерство;
 уміння працювати в команді та взаємодіяти;
 навички ефективної комунікації;
 логічна аргументація;
 розв'язання проблем та формування ідей;
 здатність керувати своїм часом, розуміння важливості речення (вчасного та якісного виконання поставлених завдань).

5. Структура освітнього компонента

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лекц.	Практ.	Сам. роб.	Конс.	Бали
1	2	3	4	5	6	7
Змістовий модуль 1. Антиколоніальний дискурс української літератури						
Тема 1. Антиколоніальні інтенції української класичної літератури	8	2		6		5
Тема 2. Антиколоніальний дискурс української літератури доби модернізму	8		2	6		5
Тема 3. Мілітарний складник імперій у дзеркалі українського фольклору та літератури	10	2		8		5
Тема 4. Проблема національної ідентичності в українській літературі ХХ ст.	12		2	8	2	5
Тема 5. Категорія національної пам'яті в українській літературі ХІХ–ХХ ст.	10		2	8		5
Тема 6. Між Сходом і Заходом: геополітичний вимір української літератури ХХ– поч. ХХІ ст.	12		2	8	2	5
Разом за модулем 1	60	4	8	44	4	30
Змістовий модуль 2. Постколоніальні студії						
Тема 7. Становлення постколоніальних студій: від орієнталізму до нових об'єктів	8	2		6		5
Тема 8. Постколоніалізм і деколонізація	6			6		5
Тема 9. Постколоніалізм і націоналізм: програмні завдання	10		2	8		5
Тема 10. Критика постколоніальних студій	10			8	2	5
Тема 11. Культурологічна проблематика постколоніальних студій	12	2	2	8		5
Тема 12. Проблеми літературної етноімагології в постколоніальних студіях	14	2	2	8	2	5
Разом за модулем 2	60	6	6	44	4	30
ІНДЗ						40
Усього годин / балів	120	10	14	88	8	100

6. Завдання для самостійного опрацювання

Самостійна робота здобувачів освіти включає більш детальне опрацювання теоретичних основ лекційного матеріалу, вивчення окремих питань, що не були розглянуті в курсі лекцій, підготовку до практичних занять, яка передбачає, зокрема, виконання завдань практичного спрямування, опрацювання додаткової літератури, підготовку проєкту тощо. Зміст та обсяг самостійної роботи подано в таблиці.

Ефективність і результативність самостійної роботи здобувача освіти викладач виявляє на практичних заняттях, зокрема під час тематичного опитування, тестування, бесід, дискусій, обговорення проблемних завдань, презентації творчих завдань, мініпроєктів, тренінгової роботи тощо, та фіксує в загальній оцінці за тему.

№ з/п	Тема	Кількість годин
1	Презентуйте основні тенденції імперського та національного поглядів на українську історію (на матеріалі української класичної літератури)	8
2	Простежте антиколоніальні наративи у драматургії Лесі Українки (на вибір)	8
3	Презентуйте на матеріалі літератури української діаспори проблеми етноімагології	8
4	Презентуйте на матеріалі української літератури ХХ ст. прояви радянського колоніалізму	8
5	Презентуйте на матеріалі сучасної української літератури для юнацтва проблеми антиколоніального характеру	8
6	Систематизуйте теоретико-методологічні засади постколоніальних студій	8
7	Типологізуйте категоріальний апарат постколоніального підходу в літературознавстві	8
8	Типологізуйте культурологічну проблематику постколоніальних студій	8
9	Окресліть основні тенденції критики постколоніальних студій	8
10	Презентуйте основні концепти публіцистики М. Рябчука (з урахуванням його світоглядної еволюції)	8
11	Окресліть проблематику постколоніальних досліджень М. Павлишина, М. Шкандрія, Т. Гундорової (на вибір)	8
	Разом	88

7. **Індивідуальне науково-дослідне завдання** має за мету поглиблення та вдосконалення здобутих компетентностей із вибіркового освітнього компонента. Воно передбачає обов'язкову презентацію та обговорення результатів на підсумковому занятті.

Здобувач освіти повинен підготувати детальний проєкт антиколоніального прочитання художнього / художньо-публіцистичного твору української літератури чи аналізу постколоніального дослідження (на вибір здобувача освіти) та презентувати на занятті (демонструючи вміння аргументувати висновки, дотримуватися дедлайнів тощо). Зосереджуємо увагу також на вмінні працювати з художньою та науковою літературою, вмінні систематизувати, презентувати відповідно до завдань освітнього компонента.

Максимальна кількість балів за індивідуальне науково-дослідне завдання – 40, з яких 20 балів здобувач отримує за обґрунтування проєкту, вибір цифрових інструментів і 20 балів – за презентацію проєкту.

Основні критерії оцінювання: обґрунтування вибору об'єкта аналізу, чинник актуальності і новизни теми проєкту; ефективність вступу; логічність; аргументація

основних положень; наочність; дотримання приписів академічної доброчесності; техніка і культура мовлення; оригінальність, вміння працювати автономно тощо.

IV. Політика оцінювання

Здобувач освіти зобов'язаний відвідувати всі заняття відповідно до розкладу та вчасно виконувати навчальні завдання (зокрема винесені на самостійну роботу) згідно з індивідуальним навчальним планом та силабусом освітнього компонента. Максимальна кількість балів, яку може набрати здобувач освіти за поточну навчальну діяльність з вибіркового освітнього компонента, становить 100 балів.

Пропущені з поважних причин заняття здобувач освіти має можливість скласти викладачеві в дні консультацій упродовж тижня після виходу на навчання.

Відповідно до пункту 3.1 [«Положення про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Волинському національному університеті імені Лесі Українки»](#) з освітнього компонента можливе зарахування окремих тем, модулів, індивідуального завдання тощо.

Політика щодо академічної доброчесності. Увесь навчальний процес побудований на засадах доброчесності, справедливості, порядності, відповідальності за результати своєї діяльності, взаємодовіри та толерантності до його учасників, об'єктивності оцінювання, соціальної та гендерної рівності.

Здобувач освіти зобов'язаний самостійно виконувати завдання до практичних занять та самостійної роботи, так само індивідуальне завдання; надавати правдиву інформацію про результати своєї навчальної діяльності; вказувати джерела чужих думок у випадку їхнього використання. Жодна з форм порушення академічної доброчесності не толерується.

Відповідальність за порушення норм академічної доброчесності визначена [«Кодексом академічної доброчесності Волинського національного університету імені Лесі Українки»](#) та [«Положенням про систему запобігання та виявлення академічного плагіату у науково-дослідній діяльності здобувачів вищої освіти і науково-педагогічних працівників Волинського національного університету імені Лесі Українки»](#).

Політика щодо дедлайнів та перескладання. Завдання, які здобувач освіти складає з порушенням дедлайнів, викладач перевіряє, але не оцінює (тобто здобути бали за такі роботи не вдасться). Терміни підсумкового контролю, ліквідації академічної заборгованості визначає розклад заліково-екзаменаційної сесії.

V. Підсумковий контроль

Формою організації підсумкового контролю знань здобувачів освіти з вибіркового освітнього компонента є залік.

Відповідно до [«Положення про організацію освітнього процесу на першому \(бакалаврському\) та другому \(магістерському\) рівнях у Волинському національному університеті імені Лесі Українки»](#) та [«Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки»](#) оцінювання знань здобувачів освіти здійснюємо під час поточного контролю за результатами виконання тих видів робіт, які передбачені силабусом. Завдання із цих видів поточного контролю оцінюються в діапазоні від 0 до 100 балів (детальніше див. таблицю вище). Семестровий залік викладач виставляє за умови виконання здобувачем освіти завдань, передбачених силабусом освітнього компонента. Мінімальна позитивна кількість балів – 60.

Здобувач освіти може додатково скласти на консультаціях із викладачем ті теми, які він пропустив протягом семестру (з поважних причин), покращивши свій результат рівно на ту суму балів, яку було виділено на пропущені теми.

У випадку, якщо здобувач освіти набрав менше ніж 60 балів, він складає залік під час ліквідації академічної заборгованості. У цьому випадку бали, набрані під час поточного оцінювання, анулюються. Максимальна кількість балів під час ліквідації академічної заборгованості з заліку – 100. Повторне складання заліку, у разі отримання незадовільної

оцінки, допускається не більше двох разів: один раз викладачеві, другий – комісії, яку створює декан факультету.

Здобувач освіти, який не погоджується з результатами підсумкового контролю, отриманих під час семестрового контролю в день оголошення результатів підсумкового оцінювання, має право звернутися з апеляційною заявою на ім'я проректора з навчальної роботи та рекрутації.

Будь-які конфліктні ситуації щодо оцінювання вирішують відповідно до [Положення про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у Волинському національному університеті імені Лесі Українки](#).

Порядок проведення заліку з вибіркового освітнього компонента такий: усна відповідь здобувача освіти на 4 питання (перелік питань див. нижче – кожне питання оцінюємо в діапазоні від 0 до 25 балів).

Перелік питань для підсумкового контролю

1. Антиколоніальний дискурс української літератури (з урахуванням специфіки періоду).
2. Проблема національної ідентичності в українській літературі.
3. Категорія національної пам'яті в українській літературі.
4. Геополітичний вимір української літератури.
5. Становлення і розвиток постколоніальних студій.
6. Постколоніалізм і деколонізація.
7. Постколоніалізм і націоналізм.
8. Критика постколоніальних студій.
9. Культурологічна проблематика постколоніальних студій.
10. Проблеми літературної етноімагології в постколоніальних студіях.
11. Розвиток постколоніальних студій в українському літературознавстві.
12. Сучасна українська література у світлі постколоніальної теорії.

VI. Шкала оцінювання

Оцінка в балах	Оцінка
90–100	Зараховано
82–89	
75–81	
67–74	
60–66	
1–59	Незараховано (потрібне перескладання)

Здійснюючи поточний контроль, послуговуємося такими нормами оцінювання:

5 балів – ставимо, якщо здобувач освіти демонструє компетентність комплексно та творчо вирішувати поставлені завдання; вільно та доцільно послуговуватися спеціальною термінологією; доречно ілюструвати відповідь прикладами, залучаючи відомості із самостійно опрацьованої літератури; практично застосовувати одержані глибокі теоретичні знання з освітнього компонента; знаходити джерело інформації та аналізувати її; оформляти роботу охайно та ретельно, відповідно до вимог щодо структурної, змістової та мовної організації текстів певного виду. Водночас можливі 1–2 дрібні неточності у викладі матеріалу, що не впливають на правильність висновків. Завдання мають бути виконані не менш як на 90%.

4 бали – ставимо, якщо здобувач освіти демонструє компетентність комплексно вирішувати поставлені завдання; глибоко розкривати зміст поставленого завдання чи проблеми; доцільно використовувати спеціальну термінологію; доречно ілюструвати відповідь прикладами; практично застосовувати одержані глибокі теоретичні знання з

освітнього компонента; знаходити джерело інформації та аналізувати її; оформляти роботу охайно, відповідно до вимог щодо структурної, змістової та мовної організації текстів певного виду. Однак можливі 2–3 неточності у викладі матеріалу, що не впливають на правильність висновків. Завдання мають бути виконані на 75–89%.

3 бали – ставимо, якщо здобувач освіти демонструє компетентність комплексно вирішувати поставлені завдання; правильно розкривати основний зміст матеріалу за умови виконання завдання; правильно використовувати термінологію; виконує роботи без суттєвих помилок; вміє зібрати матеріал, скласти план, побудувати текст будь-якого виду; оформляти роботу охайно, відповідно до вимог щодо структурної, змістової та мовної організації текстів певного виду. У відповідях можливі 3–4 неточності у викладі інформації, які не впливають на конкретний зміст. Завдання виконані на 67–74 %.

2 бали – здобувач освіти отримує, якщо зміст викладає частково, не завжди послідовно; одержані теоретичні знання невміло застосовує практично; відсутній логічний зв'язок основного викладу інформації з висновками; відповідь неповна, хоча суть запитання загалом висвітлена; у змісті роботи трапляються помилки; завдання виконані на 60–66 %.

1 бал – ставимо, якщо здобувач освіти демонструє підготовленість тільки з окремих завдань теми; відповідь не вирізняється змістовністю та логікою викладу; завдання виконані на менше ніж 59 %.

VII. Рекомендована література

Андрусів С. Модус національної ідентичності: Львівський текст 30-х років ХХ ст. Тернопіль: Джура; Львів: Львівський національний ун-т ім. І. Франка, 2000. 340 с.

Антологія світової літературно-критичної думки ХХ ст. / за ред. М. Зубрицької. Львів: Літопис, 1996. 633 с.

Ассман А. Простори спогаду. Форми та трансформації культурної пам'яті. Київ: Ніка-Центр, 2012. 440 с.

Будний В., Ільницький М. Порівняльне літературознавство: підручник. Київ: Вид. дім «Кієво-Могилянська академія», 2008. 430 с.

Гнатюк О. Прощання з імперією. Українські дискусії про ідентичність. Київ: Критика, 2005. 528 с.

Гундорова Т. Транзитна культура. Симптоми постколоніальної травми: статті та есеї. Київ: Грані-Т, 2013. 548с.

Гібернау М. Ідентичність націй. Київ: Темпора, 2012. 304 с.

Доній В. Дихотомія «антиколоніальне» – «постколоніальне»: специфіка дефініцій. *Літературний процес: методологія, імена, тенденції. Філологічні науки*. 2015. № 6. С. 18–20.
Європейська меланхолія. Дискурс українського окциденталізму / за ред. Т. І. Гундорової. Київ: ВД «Стилос», 2008. 160 с.

Євтушенко С. Постколоніальний дискурс на пострадянському просторі. *Гуманітарна освіта у технічних вищих навчальних закладах*. 2017. Вип. 36. С. 99–103.

Зерній Ю. Взаємозв'язок історичної пам'яті та національної ідентичності. *Політичний менеджмент*. 2008. № 5(32). С. 104–115

Іванишин М. Дискурс національної ідентичності в українському постколоніальному літературознавстві. Дрогобич: П'світ, 2015. 208 с.

Куманська Ю., Яблонська О. Повість-казка В. Близнаця «Земля світлячків»: дискурс природи, політична алегорія. *Закарпатські філологічні студії*. Ужгород, 2022. Вип. 22. Т. 1. С. 225–230.

Куманська Ю., Яблонська О., Яблонський М. Повість І. Андрусяка «Третій сніг»: екологічний та антиколоніальний дискурси. *Волинь філологічна: текст і контекст*. Вип. 31: *Проблеми інтерпретації тексту*. Луцьк, 2021. С. 158–173.

Лисяк-Рудницький І. Між історією й політикою: статті до історії та критики української суспільно-політичної думки. Мюнхен: Сучасність, 1973. 443 с.

Література та ідеологія: колективна монографія / В. Агеєва, В. Єрмоленко, С. Іванюк та ін. ; наук. ред. та упоряд. Моренець В. П.. Київ: НаУКМА, 2017. 482 с. URL: <http://ekmair.ukma.edu.ua/handle/123456789/12428>

Нора П. Теперішнє, нація, пам'ять. Київ: Кліо, 2014. 272 с.

Павлишин М. Канон та іконостас: літературно-критичні статті. Київ: Час, 1997. 447 с.

Перехресні стежки українського маскулінного дискурсу: Культура й література XIX – XXI століть / за ред. Агнешки Матусяк. Київ: Laurus, 2014. 368с.

Постколоніалізм. Генерації. Культура / За ред. Тамари Гундорової та Агнешки Матусяк. Київ: Лаурус, 2015. 336 с.

Пухонська О. Літературний вимір пам'яті. Київ : Академвидав, 2018. 304 с.

Снайдер Тімоті. Перетворення націй. Польща, Україна, Литва, Білорусь 1569–1999. Київ: ДУХ І ЛІТЕРА, 2012. 464 с.

Томпсон Ева М. Трубадури імперії: Російська література і колоніалізм. Київ: Вид-во Соломії Павличко «Основи», 2008. 368 с.

Шацька Б. Минуле – пам'ять – міт. Чернівці: Книги – XXI, 2011. 248 с.

Шкандрій М. В обіймах імперії: Російська і українська літератури новітньої доби / Пер. П. Таращук. Київ: Факт, 2004. 496 с.

Юрчук О. У тіні імперії. Українська література у світлі постколоніальної теорії. Київ: ВЦ «Академія», 2013. 224 с.

Яблонська О. Етноментальний образ москаля в українській літературі дошевченківського періоду: чужий / свій серед українців. *Волинь філологічна: текст і контекст*. Луцьк, 2011. Вип. 11. С. 236–246.

Яблонська О. Література та історія (досвід активізації міждисциплінарних взаємозв'язків під час вивчення української літератури першої половини XIX ст.). *Пріоритетні напрямки сучасної лінгводидактики (до 90-ої річниці з дня народження Лариси Павлівни Рожило)*: матеріали Всеукраїнського науково-практичного семінару. 25–26 березня 2021 року / укл. Ю. С. Васейко, Л. М. Деркач, Р. С. Зінчук, Л. Б. Лавринович. Луцьк: Волинський національний університет імені Лесі Українки, 2021. С. 68–70.

Яблонська О. На роздоріжжі імперій: історіософічні спостереження Б. Лепкого. *STUDIA METHODOLOGICA*. Тернопіль, 2017. No 44. С.141–147.

Яблонська О. В. Повість Олени Пчілки «Товаришки»: національний вимір гендерного аспекту. *Актуальні проблеми лінгводидактики в сучасному освітньому середовищі*: матеріали Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції (з міжнародною участю), м. Тернопіль, 6 листопада 2020 р. / за заг. ред. Г. І. Дідук-Ступ'як, Т. М. Миколенко, М. В. Пігур. Тернопіль, 2020. С. 239–241.

Яблонська О. Повість Т. Шевченка «Близнець» в аспекті постколоніальної критики. *Волинь філологічна: текст і контекст*. Луцьк, 2012. Вип. 13. С. 205–216.

Яблонська О. Поетична творчість Т. Шевченка: етно- та соціопсихологічні параметри образу москаля. *Шевченкознавчі студії*: збірник наукових праць. Вип.16. Київ: Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2013. С. 162–173.

Яблонська О., Поліщук Т. Шевченківські традиції у творчості Володимира Шашкевича. *Матеріали Всеукраїнської наукової конференції з міжнародною участю «Українська філологія в контексті розвитку європейської наукової думки», присвяченої 85-річчю від дня народження професора Дмитра Бучка 10–11 листопада 2022 року*. Тернопіль: ТНПУ імені Володимира Гнатюка, 2022. С. 138–144.

Яблонська О. Світ дитини у творчості Модеста Левицького: проблема індивідуальної та національної ідентичності. *Літературний образ дитинства в часи кризи ХХ–ХХІ ст.:* колективна монографія / ред. Катажина Якубовська-Кравчик. Варшава: Видавництво Варшавського університету, 2021. С. 25–33.

Яблонська О. Тарас Шевченко в сучасному інформаційному просторі. *Українська мова в сучасному науковому вимірі. Українська мова в сучасному науковому вимірі*: матеріали II

Міжнародної наукової конференції, м. Луцьк, 1–2 червня 2023 рік; відп. ред.: Н. М. Костусяк, І. А. Мельник. Луцьк. 2023. С. 210–212.

Яблонська О. Творчість Олени Пчілки: шевченківський дискурс. *Волинь філологічна: текст і контекст. Олена Пчілка в літературному процесі порубіжжя*. 2019. Вип. 28. С. 64-76.

Яблонська О. Творчість Тараса Шевченка: національний дискурс: навч. посібник. Луцьк: Надстир'я, 2021. 120 с.

Яблонська О. Українська література як державна стратегія України. *Дивослово*. 2020. № 5. С. 2–3.

Інтернет-ресурси

<https://chtyvo.org.ua/>

<https://diasporiana.org.ua/>

Портал Шевченка. URL: <http://kobzar.ua/>

Шевченківська енциклопедія: в 6 т. / ред. колегія: М. Г. Жулинський (голова), М. П. Бондар, О. В. Боронь (відп. секретар), С. А. Гальченко, П. Ю. Гриценко, І. М. Дзюба, Р. Я. Пилипчук, Г. А. Скрипник, В. Л. Смілянська (заступник голови), Д. В. Стус, Н. П. Чамата. Київ, 2012, 2013, 2015. URL: <http://www.ilnan.gov.ua/index.php/uk/pro-institut/shevchenko>